

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียน ในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

A STUDY OF THE NECESSARY REQUIREMENTS FOR ACTION RESEARCH IN THE CLASSROOMS OF LEAD TEACHERS IN THE EDUCATION FUND PROJECT OF KANCHANABURI PROVINCE

ภูชิต ภูขำนิ¹⁾, พงศา บุตรนา²⁾, จิรายุ มีบุศย์³⁾ และ ปรัชญา เหลืองแดง⁴⁾

¹⁾ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

²⁾ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

³⁾ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

⁴⁾ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Puchit Puchumni¹⁾, Pongsacha Butnark²⁾, Jirayu Meebuth³⁾ and Pratchaya Luangdaeng⁴⁾

¹⁾ Lecturer in Bachelor of Education Program, Mathematics, Kanchanaburi Rajabhat University

²⁾ Lecturer in Bachelor of Education Program, Physical Education, Kanchanaburi Rajabhat University

³⁾ Lecturer in Bachelor of Education Program, English, Kanchanaburi Rajabhat University

⁴⁾ Lecturer in Bachelor of Education Program, Social Studies, Kanchanaburi Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: tui_tui99@hotmail.com, huabungpan@gmail.com

Receive: May 15, 2025

Revised: July 01, 2025

Accepted: July 31, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ประชากรเป็นครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 87 คน ตั้งอยู่ในอำเภอหนองปรือ อำเภอเลาขวัญ อำเภอยางชุมน้อย อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNIModifId)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้านความรู้ มีค่า PNIModifId มากที่สุด คือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (0.217) รองลงมา คือ จริยธรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (0.171)

2. ความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้านทักษะ มีค่า PNIModifId มากที่สุด คือ การเขียนรายงานการวิจัย (0.246) รองลงมา คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวิจัย (0.244) และการออกแบบนวัตกรรม (0.242) ตามลำดับ

3. ความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้านเจตคติ มีค่า PNIModifId มากที่สุด คือ เจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (0.197)

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

ABSTRACT

This research aimed to study the necessary requirements for conducting action research in the classroom of lead teachers in the Education Fund Project in Kanchanaburi Province. The population consisted of 87 lead teachers from schools under the Education Fund Project across five districts in Kanchanaburi Province: Nong Prue District, Lao Khwan District, Huai Krachao District, Sangkhla Buri District, and Thong Pha Phum District. The research instrument was a needs assessment for action research in the classroom of lead teachers in the Education Fund Project of Kanchanaburi Province. The statistics used in the research included mean, standard deviation, and Priority Needs Index (PNI_{Modified}).

The results of the research revealed that:

1. In terms of knowledge needs in classroom action research, the item with the highest PNI_{Modified} value was basic knowledge about classroom action research (0.217), followed by ethics in classroom action research (0.171).

2. In terms of skill needs in classroom action research, the item with the highest PNI_{Modified} value was research report writing (0.246), followed by application of technology in research (0.244), and innovation design (0.242), respectively.

3. In terms of attitudinal needs in classroom action research, the item with the highest PNI_{Modified} value was attitude toward classroom action research (0.197).

Keywords: necessary needs, classroom action research, the Education Fund Project of Kanchanaburi Province

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกยุคปัจจุบัน ส่งผลให้บุคคลต้องพบกับสภาวะความกดดัน ความยุ่งยากในการตัดสินใจและเผชิญกับปัญหาน้อยใหญ่ประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ การทำงาน การดำเนินชีวิตส่วนตัวหรือแม้กระทั่งความสัมพันธ์ทางสังคม ผู้ที่จะสามารถฝ่าฟันและเอาชนะสถานการณ์เหล่านี้ได้จะต้องมีทักษะการแก้ปัญหา สามารถคิด ตัดสินใจและหาวิธีการจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นกระบวนการ

เรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ร่องรอยความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 24 (5) กล่าวว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถ

จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและ
อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้
รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ
เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและ
แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” และมาตรา 30 กล่าวว่า
“ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มี
ประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย
เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละ
ระดับการศึกษา” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562, 2562)

นอกจากนั้นแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-
2579 ยังได้กำหนดวิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับ
การศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต
อย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”
ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21 คือ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพ
ของคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคอนไทยให้เป็นพลเมืองที่ดี
มีทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ
ที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย และเพื่อผลิตและพัฒนาครู
ผู้สอนในทุกระดับและประเภทการศึกษาให้เป็นครู
ที่มีคุณธรรม มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีสมรรถนะสูง
สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, 108-118)
ซึ่งการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนยังสะท้อนผ่านการ
กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพครู
ในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทย โดยมุ่งหวังให้ครู
สามารถใช้การวิจัยเป็นฐานในการพัฒนาการเรียน
การสอน และแก้ปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การศึกษา
ที่ผ่านมาได้ยืนยันถึงผลกระทบเชิงบวกของการวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียน และการพัฒนา การสอนของครู (Hu et al.,
2019, 415) สอดคล้องกับการศึกษาของ Yanuarto

(2020, 5-7) พบว่า การใช้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาผ่าน
การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา

ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะพัฒนาผู้เรียน
ให้เป็นผู้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดและยังเป็นผู้
มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงเด็กเพื่อปรับตัวสู่ทักษะ
ในศตวรรษที่ 21 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงมี
บทบาทสำคัญในการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์
การแก้ปัญหาและการสะท้อนคิดของครู ซึ่งเป็น
คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ (Yusron et al.,
2023, 462-463) ทั้งยังช่วยส่งเสริมการสร้าง
องค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษาที่เกิดจากการปฏิบัติจริง
สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความรู้ในองค์กร
และการเป็นนักปฏิบัติที่สะท้อนคิด (Reflective
Practitioner) กระบวนการนี้ช่วยให้ครูสามารถพัฒนา
นวัตกรรมการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง
และสามารถแบ่งปันความรู้และประสบการณ์กับเพื่อน
ร่วมวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่า การวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนจะมีความสำคัญ แต่การศึกษา
ในประเทศไทยพบว่า ครูและนักศึกษาครูจำนวนมาก
ยังประสบปัญหาในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
(ไพวรญ พนมอุปการ, 2564, 208-210)

ทั้งนี้การใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในการ
แก้ปัญหาในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน มีทักษะ
ในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนรูปแบบการสอน
กระบวนการสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย
มีความสามารถในการจัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศ
การเรียนรู้ในเชิงบวก สามารถบูรณาการความรู้ที่มี
การเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความสามารถในการวัดและ
ประเมินผลผู้เรียน และมีวิสัยทัศน์เข้าใจการเปลี่ยนแปลง
ในสถานการณ์โลก ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียน
การสอนให้สอดคล้องกับวิถี (บุญญา ปะยาวงษ์, 2565,
1-2) สอดคล้องกับ Mohamed (2024) ยืนยันว่าการวิจัย
เชิงปฏิบัติการช่วยพัฒนาสมรรถนะการสอนและส่งผล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

แต่จากรายงานของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, 119) ในด้านงานวิจัยพบว่า ครูในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในกระบวนการวิจัย สอดคล้องกับ ญฐมนต์ คมขำ และ สีลาวดี ชนะมาร (2567, 108) ที่ระบุว่า ครูยังจัดการเรียนรู้ได้ไม่ดีเท่าที่ควรใช้วิธีการสอนไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ไม่สามารถผลิตสื่อที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอนไม่ตรงตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และขาดความมั่นใจในการสอน ตลอดจนการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนก็ยังขาดการตรวจสอบความถูกต้อง นอกจากนั้นครูเองมีภาระงานสอนและงานพิเศษมาก ไม่มีเวลาเพียงพอในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สื่อในการวิจัยยังไม่เพียงพอ หากครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและจะส่งโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของชุมชน สังคม และประชาชนที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียน

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วทำให้ครูต้องตระหนักและหันมาสนใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกันมากขึ้น อีกทั้งครูควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสอบถามครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู คือ ครูยังไม่พัฒนาและมีความก้าวหน้าเท่าที่ควร ครูจำนวนหนึ่งไม่ได้ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ถูกต้องและคิดว่าการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นเป็นเรื่องยากซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญและต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริม

และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้และคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2560 อ้างถึงใน กนกจิต สีดวง, 2558) และเมื่อวิเคราะห์ให้ลึกกลับพบว่า 1. ความรู้ของครูที่ได้รับจากการอบรมไม่เพียงพอที่จะทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยลำพังทำให้ไม่สำเร็จ เกิดความท้อถอยในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 2. งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูโดยส่วนใหญ่เป็นการเฉพาะกิจ ไม่ได้มีการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบต่อเนื่อง เนื่องจากการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมักเป็นการทำเพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือการสร้างผลงานทางวิชาการ จึงไม่ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนตามที่ควรจะเป็น 3. ปัญหาในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมักเกิดจากการเลียนแบบปัญหาจากนักวิชาการ ไม่ได้เกิดจากปัญหาในห้องเรียนหรือปัญหาที่ครูประสบด้วยตนเอง ทำให้ผลที่ได้จากงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไม่สามารถใช้เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้ 4. การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องฝึกฝนและทำอย่างต่อเนื่อง การอบรมส่วนใหญ่เป็นแบบเร่งรัด เมื่อนำมาใช้จริงในหน่วยงานไม่มีผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำแนะนำเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำให้การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีจุดบกพร่องในเกือบทุกขั้นตอนของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูไม่ได้พัฒนามากเท่าที่ควร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในฐานะสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทหลักในการผลิตครูพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาจึงได้จัดโครงการการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนกองทุนการศึกษาในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพการศึกษาผ่านการวิจัยปฏิบัติการ

ในชั้นเรียนของบุคลากรโรงเรียนกองทุนและการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรโรงเรียนกองทุน
เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในพื้นที่บริการ
วิชาการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
จัดกิจกรรมดังกล่าวตามความต้องการของพื้นที่และ
ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ (คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2566)

จากข้อมูลสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว
ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไข
อย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวครูผู้สอน ควรจะมี
การศึกษาหาวิธีพัฒนาการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
ให้มีประสิทธิภาพทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและ
กระบวนการในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
การกำหนดปัญหา และสนใจศึกษาความต้องการจำเป็น
ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู แกนนำโรงเรียน
ในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี
เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน และกำหนดแนวทาง
ในการพัฒนาครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการทำวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการ
กองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูแกนนำโรงเรียนในโครงการ
กองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 87 คน
แบ่งออกเป็นโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา
ที่ตั้งอยู่ในกลุ่มเขตพื้นที่อำเภอหนองปรือ อำเภอเลาขวัญ
อำเภอยางชุมน้อย อำเภอห้วยกระเจา จำนวน 47 คน และกลุ่มเขตพื้นที่
อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ จำนวน 40 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ, วิทยฐานะ, กลุ่มสาระ
การเรียนรู้

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการจำเป็นในการทำวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการ
กองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่
ด้านความรู้, ด้านทักษะ, ด้านเจตคติ

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความต้องการจำเป็นในการทำวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการ
กองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี มีความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป
ความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการประมาณค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha
coefficient) ค่าที่ได้ต้องมากกว่า 0.75 ขึ้นไป

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ขั้นตอนที่ 2 คัดเลือกผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัย

- เป็นครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุน
การศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

ขั้นตอนที่ 3 สํารวจ (Survey Research)
ความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
ของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา
พื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

คณะผู้วิจัยอธิบายและทำความเข้าใจ ก่อนครู
แกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่
จังหวัดกาญจนบุรีตอบแบบสำรวจ

ขั้นตอนที่ 4 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ดัชนี
ความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified})

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือขออนุญาตโรงเรียนในการขอ
ความร่วมมือให้ครูแกนนำเข้าร่วมในการตอบแบบประเมิน
ในการทำวิจัย

2. เชิญครูแกนนำโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่
จังหวัดกาญจนบุรี เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงประโยชน์ที่จะได้รับ

จากการวิจัย ทราบและลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ

3. ครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอด้วยความถี่และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์หัตถ์ความถี่ความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified})

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า เพศชาย ร้อยละ 24.14 เพศหญิง ร้อยละ 75.86 ไม่มีวิทยฐานะ ร้อยละ 74.71 ครูชำนาญการ ร้อยละ 18.39 ครูชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 6.90 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ร้อยละ 14.94 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 19.54 ภาษาไทย ร้อยละ 8.05 ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 16.09 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 17.24 สุขศึกษา พลศึกษา ร้อยละ 5.75 ศิลปศึกษา ร้อยละ 2.30 การงานอาชีพ ร้อยละ 10.34 และการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 5.75

ผลการประเมินระดับความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนภาพรวมทุกด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{Modified} มากที่สุด คือ ด้านทักษะ (0.235) รองลงมา คือ ด้านเจตคติ (0.197) และด้านความรู้ (0.194) ตามลำดับ

ผลการประเมินระดับความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้านความรู้ พบว่า ข้อคำถามที่มีความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{Modified}

มากที่สุด คือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (0.217) รองลงมา คือ จริยธรรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (0.171)

ผลการประเมินระดับความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้านทักษะ พบว่า ข้อคำถามที่มีความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{Modified} มากที่สุด คือ การเขียนรายงานการวิจัย (0.246) รองลงมา คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวิจัย (0.244) และการออกแบบนวัตกรรม (0.242) ตามลำดับ

ผลการประเมินระดับความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้านเจตคติ พบว่า ข้อคำถามที่มีความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{Modified} มากที่สุด คือ เจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (0.197)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูแกนนำโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นความต้องการของครูโรงเรียนกองทุนฯ ที่ต้องการให้คณะครูศาสตร์จัดโครงการอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ครูแกนนำมีความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและจริยธรรม การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เนื่องจากการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เป็นกระบวนการศึกษาวิจัยที่ครูต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบในบริบทของชั้นเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการวิจัยที่เกิดจากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาโดยตรง (สุวิมล ว่องวานิช, 2561, 4-5)

ด้วยเหตุนี้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการดำเนินการวิจัยที่มีคุณภาพและก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ความรู้พื้นฐานช่วยให้ครูสามารถกำหนดปัญหาการวิจัยได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น การเข้าใจแนวคิดพื้นฐานของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างเป็นระบบ สามารถแยกปัญหากับการแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการวิจัย สอดคล้องกับ Kemmis and McTaggart (2000, 600-602) ที่ว่าการเข้าใจวงจรการวิจัยประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนผล (Reflect) จะช่วยให้ครูดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการวิจัยที่หลากหลาย เช่น การวิจัยแบบร่วมมือ (Collaborative Action Research) หรือการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) จะช่วยให้ครูสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบริบทและปัญหาที่ต้องการแก้ไข (Mertler, 2020, 109-111) รวมถึงการสร้างหรือการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและการเก็บรวบรวมข้อมูล มีความสำคัญยิ่งต่อความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2561, 35) อธิบายว่า การเลือกใช้เครื่องมือวิจัยที่เหมาะสมและมีคุณภาพจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็นและเชื่อถือได้ ครูที่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทั้งเครื่องมือเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จะสามารถพัฒนาเครื่องมือวิจัยที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ส่งผลให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลช่วยให้ครูสามารถสรุปผลการวิจัยได้อย่างถูกต้องเนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อน ต้องอาศัยความเข้าใจในหลักการทางสถิติหรือการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ครูที่มีความรู้พื้นฐาน จะสามารถ

เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับประเภทของข้อมูลและวัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งแปลความหมายผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง (Efron and Ravid, 2019, 59-60)

2. ครูแกนๆ มีความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องการเขียนรายงานการวิจัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวิจัย และการออกแบบนวัตกรรม เนื่องจากการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการ ซึ่งการเขียนรายงานการวิจัยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการออกแบบนวัตกรรม นับเป็นสามประเด็น ที่มีความสำคัญเพราะการเขียนรายงานการวิจัยมีความสำคัญเชิงกระบวนการและเชิงผลลัพธ์ในการพัฒนาครู ในเชิงกระบวนการการเขียนรายงานเป็นการฝึกให้ครูคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ เนื่องจากต้องเรียบเรียงข้อมูลและความคิดอย่างมีโครงสร้าง สอดคล้องกับ Mills (2018) ที่ว่า การเขียนรายงานวิจัยไม่เพียงเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัย แต่เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ซึ่งช่วยให้ครูพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และความสามารถในการแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ

ด้วยเหตุนี้เทคโนโลยีจึงมีบทบาทสำคัญที่เข้ามาช่วยเปลี่ยนแปลงกระบวนการวิจัยในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การค้นคว้าวรรณกรรม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ไปจนถึงการเผยแพร่ผลงาน ดังที่ Mertler (2019) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีช่วยให้ครูสามารถจัดการกับข้อมูลจำนวนมากได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเข้าถึงแหล่งข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลาย นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยลดภาระงานด้านเอกสาร ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำวิจัยของครู ซึ่งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยียังนำไปสู่รูปแบบการวิจัยแนวใหม่ สอดคล้องกับ Phillips, et al., (2018) ระบุไว้ว่า เทคโนโลยีการวิเคราะห์การเรียนรู้ (Learning Analytics) ช่วยให้ครูสามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนแบบเรียลไทม์และปรับเปลี่ยนการสอนได้อย่างทันทั่วทั้ง

ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่เน้นการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3. ครูแกนฯ มีความต้องการจำเป็นในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรื่องเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เนื่องจากเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนาครูในด้านการทำวิจัย เพราะมีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติของครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เช่น ปัจจัยในตนเอง ปัจจัยระดับองค์กร ปัจจัยระดับนโยบาย รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการและผลลัพธ์ของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เนื่องด้วยเจตคติกับแรงจูงใจในการทำวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจและความตั้งใจในการทำวิจัยของครู ซึ่งครูที่มีเจตคติเชิงบวกต่อการวิจัยจะมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำวิจัยมากกว่า และมีแนวโน้มที่จะนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ในทางตรงกันข้ามครูที่มีเจตคติเชิงลบมักมองการวิจัยเป็นภาระงานเพิ่มเติมที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือนโยบาย มากกว่าจะเห็นคุณค่าของการวิจัยในฐานะเครื่องมือพัฒนาวิชาชีพ (Levin and Rock, 2003) สอดคล้องกับ วรรณะ บรรจง (2563, 188-189) ที่พบว่า เจตคติต่อการวิจัยเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยของครูในระยะยาว ครูที่มีเจตคติเชิงบวก มีแนวโน้มที่จะพัฒนาทักษะการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. (2566). รายงานการสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2565 (เอกสารอัดสำเนา). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ณฐมนต์ คมขำ และ ลีลาวดี ชนะมาร. (2567). สภาพและความต้องการจำเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติการสอนสำหรับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. e-Journal of Education Studies, Burapha University, 6 (2), 106-120.
- บุญญาธิส เปงยาวงษ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

แม้จะเผชิญกับอุปสรรค และมีโอกาสที่จะบูรณาการการวิจัยเข้ากับการปฏิบัติงานประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเจตคติไม่ได้เป็นปัจจัยที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ผ่านประสบการณ์และกระบวนการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการฝึกทักษะการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นที่พบในงานวิจัย

2. โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาควรจัดระบบสนับสนุนทรัพยากรสำหรับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้แก่ครู

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. ควรมีการติดตามผลการนำผลวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระยะยาวว่าการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างไร

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562). **ราชกิจจานุเบกษา, 116 (ตอนที่ 76 ก), 8-9.**
- ไพวรรักษ์ พนมอุปการ. (2564). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 27 (2), 207-220.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **รายงานประจำปี 2552.** กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.** กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2560). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2561). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 21).** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณะ บรรจง. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติและพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 22 (3), 178-191.**
- Yusron, A., Irawati, J., Wibowo, T. S., Husen, H., and Sudadi, S. (2023). The impact of classroom action research (CAR) and innovation on teacher professionalism: An intervention of competence. **Journal Informatika Ekonomi Bisnis, 5 (2), 462-468.**
- Efron, S. E., and Ravid, R. (2019). **Action research in education: A practical guide (2nd ed.).** New York: Guilford Press.
- Kemmis, S., and McTaggart, R. (2000). Participatory action research. In N. K. Denzin and Y. S. Lincoln (Eds.), **Handbook of qualitative research (2nd ed., 559-603).** London: Sage.
- Levin, B. B., and Rock, T. C. (2003). The effects of collaborative action research on preservice and experienced teacher partners in professional development schools. **Journal of Teacher Education, 54 (2), 135-149.**
- Mertler, C. A. (2019). **The Wiley handbook of action research in education.** New Jersey: Wiley-Blackwell.
- Mertler, C. A. (2020). **Action research: Improving schools and empowering educators (6th ed.).** New York: Sage.
- Mills, G. E. (2018). **Action research: A guide for the teacher researcher (6th ed.).** New Jersey: Pearson.
- Mohamed, M. (2024). Teachers' continuing professional development in Africa: A systematic review. **International Journal of Educational Research Open, 5, 100256.**
- Phillips, M., Henderson, M., and Ryan, T. (2018). **Learning analytics and teacher professional learning.** In Veletsianos, G. (Ed.), **Learning analytics in education (pp. 87-108).** North Carolina: Information Age Publishing.

- Hu, Q. I., Myriam, N. T., and Feng, S. J. (2019). Collaborative action research for preparing teachers as reflective practitioners. **Systemic Practice and Action Research**, 32 (4), 411-427.
- Yanuarto, W. N. (2020). A Classroom Action Research (CAR): Students' Creativity Enhancement Through Problem Solving Learning. **Indonesian Journal of Mathematics Education**, 3 (1), 1-7.